

Антимонопольний комітет України

РІШЕННЯ

адміністративної колегії Івано-Франківського обласного
територіального відділення

31.03.2017

№ 3

Справа № 42/II-2016

м. Івано-Франківськ

Про припинення порушення
законодавства про захист економічної
конкуренції та накладення штрафу

Адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 42/II-2016, розпочатої розпорядженням від 19.12.2016 № 46, у зв'язку з наявністю в діях Солотвинської селищної ради, Івано-Франківська обл., Богородчанський р-н, смт. Солотвин, вул. Черновола, 7, код за ЄДРПОУ – 34083797 (далі – Селищна рада), ознак порушень, передбачених частиною першою статті 15 та статтею 17 Закону України „Про захист економічної конкуренції”, та подання другого відділу досліджень і розслідувань від 21.03.2017 № 33 про попередні висновки у справі,

ВСТАНОВИЛА

Селищна рада є органом місцевого самоврядування, діє відповідно до Статуту, затвердженого рішенням сесії Солотвинської селищної ради від 17.07.2014 №743/31/14. Вид діяльності за КВЕД 75.11.5 Управління на рівні сіл та селищ.

У розумінні статей 5 та 10 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" Селищна рада входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Селищна рада та її виконавчий комітет в межах своєї компетенції самостійно вирішують питання місцевого значення, виходячи із інтересів громадян, які проживають на території смт. Солотвин, забезпечують дотримання законності та правопорядку.

До питань місцевого значення відноситься створення умов для забезпечення населення послугами торгівлі, громадського харчування і побутового обслуговування. Органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції планують розвиток цих галузей, здійснюють заходи щодо організації місцевих ринків, ярмарків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі, щодо розширення та вдосконалення мережі підприємств житлово-комунального господарства, торгівлі, громадського харчування і побутового обслуговування, встановлюють зручний для населення режим роботи вказаних підприємств, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад.

Конституцією України (ст. 143) та Законом України «Про місцеве самоврядування» (ст. 17, ст. 26) передбачено, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування управляють майном, що є в комунальній власності; утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю.

Рішенням Селищної ради від 27.03.2014 № 667/29/14 затверджено плату за обслуговування та утримання торгових місць на суботньому ринку у смт. Солотвин у розмірі від 8,00 грн. до 45,00 грн. Суб'єктом господарювання, який справляє плату за обслуговування та утримання торгових місць, згідно встановлених тарифів, являється Солотвинське житлово-комунальне господарство (далі - Підприємство), яке підпорядковане та підконтрольне Селищній раді.

Дослідженням ринку, проведеного згідно Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року №49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за №317/6605, встановлено, що Підприємство є суб'єктом господарювання, яке займало впродовж 2016 рр. монопольне становище на ринку надання послуг з обслуговування та утримання торговельних місць в смт. Солотвин з часткою 84,6%.

Згідно пояснень, отриманих від Підприємства (лист від 28.10.2016 № 24), встановлено, що економічно обґрунтованої вартості послуг з обслуговування 1-го торгового місця немає.

Відповідно, дії Підприємства, які полягають у встановленні та застосуванні економічно необґрунтованої плати за послуги з обслуговування та утримання торговельних місць у смт. Солотвин, є порушенням, передбаченим п. 2 ст. 50, п. 1 ч. 2 ст. 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з обслуговування та утримання торговельних місць шляхом встановлення таких цін надання послуг, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Згідно статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Таким чином, Селищна рада, затвердивши необґрунтовану плату за послуги з обслуговування та утримання торгових місць на ринку смт. Солотвин, створила умови для вчинення Підприємством порушення конкурентного законодавства (зловживання монопольним становищем).

Статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, що полягають у схиленні суб'єктів господарювання до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації.

У відповіді на вимогу у справі (лист від 01.02.2017 р. № 366/02-19) Селищна рада не надала пояснень щодо причин затвердження необґрунтованої плати для Підприємства за надання послуг з обслуговування та утримання торговельних місць на ринку.

До прийняття рішення у справі Підприємством було надано територіальному відділенню розрахунок вартості послуг з обслуговування та утримання торговельних місць, на підставі яких рішенням Солотвинської селищної ради від 16.02.2017 №290/12/17 затверджено тарифи на послуги з обслуговування та утримання торгових місць. Проте, розрахунок здійснено Підприємством, виходячи з 1 м.п., а не в м² торгового місця, що не відповідає вимогам Правил торгівлі на ринку затверджених спільним наказом Міністерства економіки та з питань євроінтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України та Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 26.02.2002 № 57/188/105.

Так, Правилами торгівлі на ринку передбачено, що торговельне місце - площа, відведена для розміщення необхідного для торгівлі інвентарю (вагів, лотків тощо) та здійснення продажу продукції з прилавків (столів), транспортних засобів, причепів, візків (у тому числі ручних), у контейнерах, кіосках, палатках тощо.

Дії Селищної ради, які полягають у затвердженні для Солотвинського житлово-комунального господарства необґрунтованої плати за надання послуг з обслуговування та утримання торговельних місць на суботньому ринку у смт. Солотвин, є порушенням, передбаченим пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді створення підпорядкованому Селищній раді комунальному підприємству умов для вчинення порушення конкурентного законодавства (зловживання монопольним становищем) на ринку надання послуг з обслуговування та утримання торговельних місць.

Відповідно до пункту 55 частини першої статті 26 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Згідно із пунктом «е» частини першої статті 16 Закону України «Про відходи» підприємства, установи та організації усіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконання послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території.

Процедура підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту визначається Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173 (далі - Порядок).

Відповідно до статті 35-1 Закону України «Про відходи» збирання та перевезення побутових відходів у межах певної території здійснюються юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах, спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Тобто, Селищна рада повинна була провести конкурс з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів. Проте, територіальним відділенням встановлено, що організація цього конкурсу в 2015-2016 рр. Селищною радою не здійснювалась.

Одночасно встановлено, що вивіз твердих побутових відходів на території смт. Солотвин здійснюється Солотвинським житлово-комунальним господарством. Рішенням Солотвинської селищної ради від 03.02.2015 № 840/35/15 затверджено плату за вивіз 1м.куб. ТПВ для населення в розмірі 30,00 грн.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України „Про захист економічної конкуренції” органи місцевого самоврядування зобов’язані сприяти розвитку конкуренції.

Отже, непроведення Селищною радою конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення ТПВ не стимулює розвиток конкурентного середовища на ринку організації вивезення ТПВ у територіальних межах смт. Солотвино та може призвести до недопущення конкуренції на цьому ринку внаслідок відсутності можливості інших учасників ринку виборювати право на надання зазначених послуг, як це передбачено чинним законодавством, та не сприяє підвищенню рівня якості зазначених послуг.

У відповідь на вимогу у справі (лист від 01.02.2017 р. № 366/02-19) Селищна рада повідомила, що конкурс не проводився у зв’язку із звільненням голови Солотвинської селищної ради та відсутністю начальника комунального Підприємства.

Згідно статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь - яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь - які інші дії чи **бездіяльність** органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції». Вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування забороняється.

До прийняття рішення у справі Селищна рада листом від 30.03.2017 №438 повідомила територіальне відділення про вжиті заходи щодо припинення порушення. Зокрема, Селищною радою організовано та проведено конкурс з визначення виконавця послуг з вивезення ТПВ, за результатами якого прийнято рішення від 14.03.2017 № 23 «Про визначення переможця конкурсу на вивіз твердих побутових відходів з території селища Солотвин». Між Селищною радою та переможцем конкурсу укладено договір від 14.03.2017 № 22 на вивезення ТПВ.

Таким чином, матеріалами справи доведено, що бездіяльність Селищної ради, яка полягає у непроведенні протягом 2015 року та 2016 року конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів у смт. Солотвин, є порушенням, передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України „Про захист економічної конкуренції”, що може призвести до недопущення конкуренції на ринку надання послуг з вивезення побутових відходів.

У зв’язку з наведеним, керуючись статтями 12, 12¹, 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", статтями 48 та 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції", пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами і доповненнями), адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії Солотвинської селищної ради (код ЄДРПОУ – 34083797, Івано-Франківська обл., Богородчанський р-н, смт. Солотвин, вул. Чорновола,7), які полягають у затвердженні для Солотвинського житлово-комунального господарства економічно необґрунтованої плати за надання послуг з обслуговування та утримання торговельних місць на суботньому ринку у смт. Солотвин, порушенням, передбаченим пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді створення підпорядкованому Селищній раді комунальному підприємству умов для вчинення порушення конкурентного законодавства (зловживання монопольним становищем) на ринку послуг з обслуговування та утримання торговельних місць.

2. Визнати, бездіяльність Селищної ради, яка полягала у непроведенні протягом 2015 року та 2016 року конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів у смт. Солотвин, порушенням, передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України „Про захист економічної конкуренції”, що може призвести до недопущення конкуренції на ринку надання послуг з вивезення побутових відходів.

3. Зобов'язати Солотвинську селищну раду (код ЄДРПОУ – 34083797, Івано-Франківська обл., Богородчанський р-н, смт. Солотвин, вул. Чорновола,7) до 25.05.2017 року вжити заходів для припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначеного в п.1 рішення.

Рішення може бути оскаржено до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

Т.Савчин

Члени адміністративної колегії:

В.Тимків

А.Мажак